

[Petra Petersen.]

i en kvit eller dobbelt-udsendelse i radioen, at Danmark, som er et udpræget mælkeproducerende land, har et forholdsvis mindre forbrug af mælk end de øvrige skandinaviske lande. Det var der sikkert ikke mange der havde troet, hvis ikke man havde fået det at vide på en så eftertrykkelig måde, at der ikke var noget at tage fejl af. Det kan ikke være andet, end at det dalende mælkeforbrug må ses i relation til de høje mælkepriser.

Jeg finder, at den højtærede handelsminister må være interesseret i at undersøge, om der ikke i forbindelse med mælkeordningen er spørgsmål, som bør tages op til undersøgelse; f. eks. svinger mælkeprisen jo fra by til by, endog ret betydeligt. Jeg rejste spørgsmålet i foråret, og da mit parti ikke har haft nogen mulighed for at deltage i arbejdet i det udvalg, der har siddet siden vi sidst behandlede lovforslaget, og ikke ved, hvad der er foregået i udvalget, og heller ikke ved, hvilke oplysninger udvalget har modtaget, vil jeg gerne på ny rejse spørgsmålet om muligheden for gennem en kontrol eller en udligning at nå til ensartede mælkepriser landet over. Og jeg vil gerne samtidig henvise til, at Det danske Mælke-Compagni i 1953 havde et overskud på 336 000 kr., i 1954 et overskud på 432 000 kr. og i 1955 et overskud på 407 000 kr.

Jeg vil gerne henlede den højtærede handelsministers opmærksomhed herpå, og jeg ville være glad, om man ville overveje det i udvalget.

Tholstrup: Det ærede medlem hr. Holger Larsen håber, at udvalgsbehandlingen bliver indgående og saglig. Det er et håb, som jeg deler af ganske hjerte, for hvis udvalgsbehandlingen bliver indgående og saglig, bliver resultatet, at udvalget kun vil nå at bekræfte det, som står i min mindretalsudtalelse i betænkningen fra mælkekommissionen, betænkning nr. 142. Men jeg har det indtryk, at denne betænkning er læst meget løst igennem — det vil jeg komme tilbage til.

Jeg vil gerne sige i anledning af det ærede medlem hr. Anker Laus og det ærede medlem hr. Poul Clausens udtalelser, at

jeg er enig med dem i den principielle betragtning, at når man knægter friheden, rører man ved noget, som er helligt. Selv om det ikke kunne påvises, at denne mælkeordning ikke har været til nogen fordel, ville jeg alligevel holde på næringsfriheden, for i det lange løb vil næringsfriheden give de billigste varer, den laveste pris og den mindste avance. Selv om det var sådan, at mælken var blevet billigere, da man indførte mælkeordningen, er det givet, at det i det lange løb vil blive dyrere og dyrere, når der er monopol, og når der er en ordning i stedet for fri konkurrence, hvor fantasi og dygtighed kan blive sat ind, selv med den virkning, at man får skiftende priser.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh sagde, at han var glad for, at man gennem mælkeordningen havde sikret sig en god vare, og det er selvfølgelig også udmærket, hvis det var gennem mælkeordningen, dette var sket, men det har jo ikke noget som helst med mælkeordningen at gøre.

Det ærede medlem ønskede også, at vejen fra producent til forbruger skulle være den billigste, og deri er jeg enig med ham. Men det første, mælkeordningen gjorde her i København, var at nedlægge de mejerier, som havde fundet billigere vej og kortere vej fra producent til forbruger. Det var altså en direkte tåbelighed, der skete her i København, hvor man opretholdt de virksomheder, som havde den dyreste administration og den længste vej og den dyreste vej, og så nedlagde man oven i købet de nydannelser, der var på vej, og inden for hvilke man ligefrem sprang engrosleddet over. Det drejede sig om de nybyggede andelsmejerier i Københavns periferi. Det var „Brokilde“ude ved Ågerup, det var Ballerup Andelsmejeri, det var „Hedelykke“ i Hedehusene og „Stassano“ i Tåstrup, og der var vist et par stykker til. De var begyndt at køre mælken direkte ud fra producenterne efter behandling på lokale andelsmejerier til ismejerierne, som solgte den til befolkningen. Der var altså dér sket den nydannelse, at man sprang de engrosled over, som ligger i byen, og som efterhånden er blevet overflødige, men som nu fik en saltvandsindsprøjtning og har fået dette monopol tildelt, akkurat ligesom man tildeler biografbevillinger.